

**ГОДИШЕН ОТЧЕТ НА ЦЕНТРАЛНАТА БИБЛИОТЕКА НА БАН ЗА 2006 г.**  
**Събина Анева, зам. директор на ЦБ на БАН, E-mail: sabina@cl.bas.bg**  
**ст.н.с. д-р Мария Аргирова, E-mail: exch4@cl.bas.bg**

Научноизследователската и научно-приложната дейности на Централната библиотека на БАН са насочени към разработване на 15 проекта в областите на библиотекознанието, библиографията, българистиката и към решаване на проблеми, свързани с изследване, изграждане и управление на академичния библиотечен фонд; автоматизация на библиотечните процеси; опазване и ползване на библиотечния фонд от традиционни и електронни документи и на бази данни; създаване на информационна инфраструктура; публикуване на монографии, библиографии, справочни издания и др., които осигуряват научните и приложните изследвания и разработки в областите на математическите, физическите, химическите, биологическите, инженерните, обществените и хуманитарните науки и науките за Земята, извършвани в БАН и страната, и представят Академията като национална научна организация, която спомага за духовното и културното развитие на българското общество. За опазване на библиотечните документи и осигуряване на неограничен достъп до тях се извършва текуща дигитализация на микрофилмирани старобългарски ръкописи и на периодични издания за периода 1844-1944 г.

Успешно функционира и постъпателно се развива интегрираната библиотечна система ALEPH500. Разширяват се информационните възможности на електронния каталог. В него са въведени 22 363 нови записа (7 572 записа на новопостъпили библиотечни документи и 14 971 записа на ретроконвертирани). Чрез електронния каталог на читателите се представят 71 769 библиографски записа.

В дванадесет специални библиотеки на постоянни научни звена (ПНЗ) се извършва ретроконверсия на библиотечните документи (в тези на Института по математика и информатика, Геологическия институт, Централната лаборатория по минералогия и кристалография, Института по физиология, Института за ядрени изследвания и ядрена енергетика, Института за литература, Института по ботаника, Института по астрономия, Икономическия институт, Института за български език, Института по металознание, Библиотеката по химия). Постави се начало на класифициране и предметизиране на ретроконвертираните библиотечни документи. Създадена е логическа база данни на копия от средновековни ръкописи, съхранявани в Централната библиотека. Изградена е Оторизирана база данни на българските членове на БАН с портретни снимки за периода 1869-2006 г. Попълва се логическата база данни "Hungarica".

Академичният библиотечен фонд към 31.12.2006 година възлиза на 1 921 605 библ. ед., от които 1 036 632 библ. ед. книги, 857 472 библ. ед. периодични издания и 27 501 библ. ед. специални видове издания. Годишният прираст наброява 32 756 библ. ед. в т.ч. 7 695 библ. ед. книги, 24

674 библ. ед. периодични издания и 387 библ. ед. специални видове издания. Библиотечният фонд е обогатен с дарение - книги от Фонда за научни изследвания в Германия (Deutsche Forschungsgemeinschaft). Поддържат се активни обменни контакти с 1284 библиотеки, музеи, архиви, фондации и други институции в 73 страни, на които са изпратени 15 745 библ. ед. академични и неакадемични издания. Най-многобройни и активни са обменните връзки с научни организации в Германия, Русия, САЩ, Италия, Франция, Япония, Полша, Чехия и др.

В Централната библиотека са обслужени 1014 читатели в т.ч 365 учени и докторанти, които са направили 9 886 посещения /от тях в читалните – 3 210/ и са ползвали 12 481 библ. ед. /от тях в читалните – 7 473 библ. ед./. Осъществен е достъп до чужди бази данни чрез 24 часов достъп до Web-страницата на ЦБ (URL: <http://www.cl.bas.bg>) както следва: SCOPUS - 64 791 търсения, SpringerLink - 41 641, EBSCO - 8 249. В резултат на проведената инвентаризация са проверени 289 609 библ. ед.

С оглед осигуряване на актуално информационно обслужване се поддържа постоянен Интернет достъп до Web-страницата на ЦБ с електронни публикации като:

1. Централната библиотека на БАН – история, основни функции, структура, обслужване;
2. Библиотеките на Българската академия на науките;
3. Старопечатни книги в Централната библиотека на БАН;
4. Българистика/Bulgarica. Информационен бюлетин.

Извършени са 85 био-библиографски и фактографски справки; подготвят се справочно-библиографски и информационни издания; извършват се преводи и редакция на материали на български, английски, френски и унгарски езици; поддържат се справочно-библиографски картотеки и бази данни, между които:

1. БАН. Нормативни документи, научен състав, структурни звена, периодични издания;
2. Чуждестранни българисти;
3. Българска академия на науките. Ръководство и състав. 1869-.

Централната библиотека е организатор и съорганизатор на 28 изложби на национално и международно ниво, между които: “Съхранено за поколенията” – книги от библиотеката на царската фамилия; “Библиотеката - инвестиция в бъдещето” - книги от културно-документалното наследство, съхранявани в Централната библиотека; “БАН в Европейското научноизследователско пространство”.

В рамките на Националната библиотечна седмица на 12 май 2006 г. Централната библиотека организира и осъщесви “Ден на отворените врати” с изложба за представяне пред обществеността на нейната история, книжовно богатство, модернизация, автоматизация, публикационна дейност, бъдещо развитие. Събитието намери широк отзвук в националното и академичното пространство.

Централната библиотека осъществява изследователска и приложна дейности по 15 национални и международни проекта, между които:

1. Адаптиране на международни библиотечни и библиографски формати към академичната библиотечна мрежа. Внедряване на ALEPH500;
2. Руската имперска книга;
3. Развитие на автоматизираната система BASLIB5 и адаптирането ѝ за разпространение и внедряване в българските библиотеки; Академичният библиотечен фонд;
4. Чуждестранна българистика през XX век. Енциклопедичен справочник;
5. Машинночитаеми описания и каталози на кирилски ръкописи;
6. Съвременни информационно-търсещи системи и методи на научното описание на славянските ръкописи.

Публикувани са:

1. Computer applications in Slavic Studies. Proceedings of Azbuky.Net. Internationale Conference and Workshop, 14-27 October 2005. – Sofia, 2006, 315 p.
2. Българистика/Bulgarica. Информационен бюлетин, 2005, № 11.
3. Българистика/Bulgarica. Информационен бюлетин, 2006, № 12.
4. 42 статии в списания, периодични сборници, материали от научни форуми.

Централната библиотека осъществява организационна, консултантска и координационна дейност за 48 специални библиотеки към ПНЗ на БАН, с които изгражда академичната библиотечна мрежа. Осъществени са над 552 консултации. Организираны и проведени са 6 школи с 180 участници с цел продължаващо обучение на тема:

1. ALEPH500 в ЦБ на БАН;
2. MARC21 - библиографски формат;
3. WEB OPAC;
4. SCOPUS - курс обучение;
5. SpringerLink - курс обучение;
6. Операциона система WINDOWS и редактор MS WORD.

Учени от Централната библиотека участват в подготовката на студенти по библиотечно-информационни науки в Специализираното висше училище по библиотекознание и информационни технологии. Централната библиотека е база за провеждане на практика на студентите и за запознаването им с новите библиотечно-информационни технологии.

## **ИЗЛОЖБА, ПОСВЕТЕНА НА 70-ГОДИШНИНАТА ОТ СМЪРТТА НА ПРОФ. Н. Н. ГЛУБОКОВСКИ**

**Евгения Станчева, E-mail: jeny@cl.bas.bg**



През март 2007 г. се навършиха 70 години от смъртта на проф. Н. Н. Глубоковски - руски богослов, библеист и църковен историк, професор, доайен на академичното богословие в България и чуждестранен член на БАН от 1929 г. По този повод в централната сграда на Българската академия на науките се откри изложба и се проведе научна сесия. Освен Централната библиотека на БАН, като съорганизатори на мероприятиято участваха Богословският факултет при Софийския университет "Св. Климент Охридски", Главно управление на архивите при Министерски съвет и Съюза на учените в България.

Изложбата беше открита от директора на Централна библиотека на БАН - ст.н.с. д-р Динчо Кръстев, който представи накратко дейността на Глубоковски у нас и в Русия и изтъкна приноса му в световното православие.

Ст.н.с. д-р Стоян Пинтев – директор на Научния архив на БАН благодари за предоставената възможност да се изложат малкото, но много ценни материали, които се съхраняват в архива.

На изложбата бяха представени книги и сборници със статии на проф. Глубоковски по въпросите на екзегетиката, историята на църквата и духовното образование. Част от тези трудове съдържат негови дарителски надписи. Изложени бяха и редица архивни материали в ръкопис, разкриващи някои

